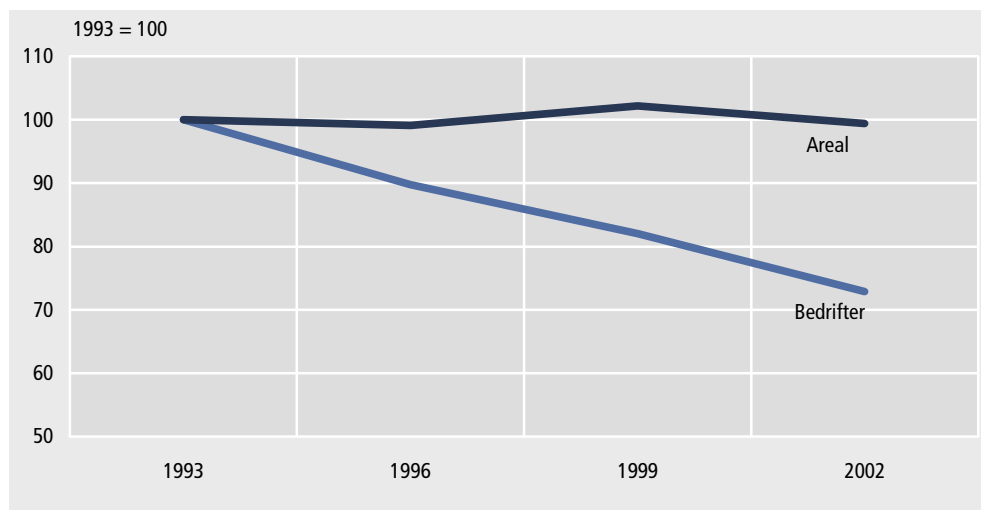

Væksthustælling 2002

Der bliver færre gartnerier med væksthuse. Der var 633 bedrifter i 2002, hvilket er 11 pct. færre end i 1999 og 27 pct. færre end i 1993. Det samlede areal var 4,9 mio. m², hvilket er tre pct. lavere end i 1999 og omtrent det samme som i 1996. Over halvdelen af væksthusearealet er på Fyn.

Statistikken belyser struktur, produktion og forbrug i væksthusektoren, som står for en årlig produktionsværdi på 3 mia. kr. Resultaterne dækker bedrifter med mindst 1.000 m² væksthuse.

Væksthusenes areal og antal bedrifter, indeks

Færre nyere væksthuse

Der går længere tid mellem at nye væksthuse opføres. I 2002 var det dyrkede areal i de nyere væksthuse en femtedel af det samlede areal, mens det tre år tidligere var knap en tredjedel jf. tabel 1. Omvendt er andelen af væksthuse, der er mellem 10 og 20 år gamle, forøget fra en fjerdedel af det samlede areal i 1999 til en tredjedel i 2002.

Potteplanter er vigtigste produkt

Hovedaktiviteten i væksthuse var i 2002 produktion af potteplanter. Hertil blev, jf. tabel 3, anvendt 60 pct. af det samlede areal, mens der blev dyrket grøntsager på 23 pct. På det resterende areal blev de 14 pct. anvendt til bl.a. udplantningsplanter, planteskoleprodukter og snitblomster, mens 3 pct. var midlertidigt ubenyttet. Der var tale om næsten samme fordeling som i 1999, idet bedrifternes drivareal på friland er forøget i forhold til 1999.

Flere agurker, færre tomater

Undersøgelsen viser en lille stigning i produktionen af agurker og et mindre fald i produktionen af tomater, mens salatproduktionen blev hele 15 pct. lavere, jf. tabel 6. Der er ikke i undersøgelsen spurgt om omfanget af øvrige produktioner.

De fleste væksthuse har opvarmning

Over 93 pct. af væksthusearealet opvarmes, jf. tabel 7, og dette areal formodes anvendt hele eller næsten hele året. Knap 7 pct. af arealet opvarmes ikke og anvendes således primært i sommerhalvåret.

Nedgang i opvarmning med brændselsolie

Færre bedrifter har fuel- eller gasolie som primær energikilde, jf. tabel 8. Mens 43 pct. af bedrifterne i 1999 havde brændselsolie som primær energikilde, var andelen i 2002 kun 33 pct. Udviklingen ses endnu tydeligere i forbruget, som er omtrent halveret fra 1999 til 2002, jf. tabel 9

Forbrug af energi og vand

	1996	1999	2002
Væksthusareal i 1.000 m ²	4 894	5 046	4 909
Energiforbrug i 1.000 GJ	10 185	9 769	8 170
Vandforbrug i 1.000 m ³	4 221	3 952	3 506

Samlet energiforbrug faldet

Det samlede energiforbrug er for 2002 opgjort til 8.170 TJ (Terra-Joule) mod 9.769 TJ i 2002. Der har været stigning i anvendelse af naturgas og kul/koks som energikilde og fald i energi fra andre brændselstyper.

Blomster og tomater er mest energitunge

En opdeling af energiforbruget efter hovedkulturer, jf. tabel 10, viser at energiforbruget pr. kvadratmeter er størst ved produktion af blomster og tomater, idet der her anvendes ca. 2 GJ (Giga-joule) pr. kvadratmeter, mens det er lavest ved salat og planteskoleprodukter med ca. 0,75 GJ pr. kvadratmeter.

Uændret anvendelse af bekæmpelsesmidler

Undersøgelsen viser omtrent samme anvendelsesmønster af bekæmpelsesmidler som i 1999, dog med en lille stigning i det areal, hvor der alene anvendes biologisk bekæmpelse. Her er andelen øget fra 11 til 14 pct., jf. tabel 11.

Fald i vandforbruget

Det samlede vandforbrug er opgjort til 3,5 mio. kubikmeter mod knap 4 mio. kubikmeter i 1999, jf. tabel 13. Nedgangen kan bl.a. henføres til en øget anvendelse af recirkuleret vand, jf. tabel 12. Arealandelen med recirkulation er øget fra 50 pct. i 1999 til 56 pct. i 2002.

Metode og definitioner for opgørelsen*Totalopgørelse*

I samarbejde med Dansk Erhvervsgartnerforening og Energistyrelsen har Danmarks Statistik for kalenderåret 2002 foretaget en spørgeskemabaseret tælling af væksthushavende gartnerierne produktion, energiforbrug, vandforbrug mv. Tællingen omfatter alle bedrifter, som i Danmarks Statistiks landbrugs- og gartneritælling har angivet at have et væksthushavende areal på mindst 1.000 m².

Ud af i alt 730 bedrifter, der modtog et spørgeskema, er 633 bedrifter medregnet i statistikken. De øvrige 97 bedrifter indgår ikke, da de hver især viste sig at have et væksthushavende areal under mindste grænsen på 1.000 m² eller er ophørt med gartneri.

Energi fra egne kraftvarmeanlæg

En del bedrifter har kraftvarmeanlæg med salg af varme og el. For disse bedrifter er der indhentet tal fra Energistyrelsen til korrektion, hvorved det i det viste energiforbrug alene er medregnet energiindholdet i den internt forbrugte produktion.

Forbrugsopgørelse

Produktionen af tomater, agurker og salat indgår i Danmarks Statistik opgørelser af grøntsager til forbrug sammen med tal for import og eksport. Resultatet af beregningen vil kunne findes på www.statistikbanken.dk fra 1. november.

Henvendelse

Ole Olsen (metode), tlf. 39 17 33 81, olo@dst.dk
Merete Profft (tal), tlf. 39 17 33 87, mpr@dst.dk

En tilsvarende opgørelse for 1999 er offentliggjort i indeværende serie 2000:18.

Tabel 1. Antal bedrifter og areal efter væksthuses alder

	Antal bedrifter			Areal		
	1996	1999	2002	1996	1999	2002
	antal bedrifter			1.000 m ²		
I alt	780	713	633	4 894	5 046	4 909
0-9 år	152	124	94	1 616	1 512	1 157
10-19 år	150	135	138	1 022	1 261	1 592
20 år og over	476	450	401	2 253	2 267	2 160

Anm. Den enkelte bedrift er kun medtaget en gang og placeret i den aldersgruppe, hvor den har sit største areal. Enkelte har ikke oplyst fordeling.

Tabel 2. Antal bedrifter og væksthuseareal med teknisk indretning

	Antal bedrifter			Areal		
	1996	1999	2002	1996	1999	2002
	antal bedrifter			1.000 m ²		
I alt med borde	560	522	482	3 075	3 184	3 264
Rulleborde	468	443	414	2 207	2 265	2 341
Faste borde	265	212	174	409	318	282
Mobile borde	67	65	64	460	601	640
Vækstlys	424	376	363	2 050	2 229	2 226

Anm. På nogle bedrifter anvendes flere slags borde, hvorfor summen af specifikationer er større end det samlede antal bedrifter med borde.

Tabel 3. Væksthusearelets anvendelse og drivareal på friland

	1996	1999	2002
	1.000 m ²		
Væksthuseareal i alt (ekskl. drivareal på friland)	5 128	5 282	5 058
Grøntsager i alt	1 166	1 278	1 179
Salat	152	198	164
Tomater	496	535	484
Agurker	352	394	404
Andre grøntsager	165	151	127
Snitblomster og snitgrønt i alt	250	134	84
Roser	119	46	18
Andre snitblomster og snitgrønt	131	88	66
Potteplanter i alt	3 073	3 156	3 029
Grønne potteplanter	643	630	488
Blomstrende potteplanter	2 430	2 526	2 541
Udplantningsplanter mv.	408	364	420
Planteskolekulturer	99	106	112
Anden anvendelse	46	88	84
Ubenyttet og uoplyst væksthuseareal	85	156	149
Drivareal på friland til potteplanter	872	873	1 143

Tabel 4. Benyttet væksthuseareal og bedrifter fordelt på region 2002

	Grøntsager				Snitblomster og snitgrønt		Potteplanter		Andre kulturer		
	Salat	Tomater	Agurker	Andre grøntsager	Roser	Andre blomster	Grønne	Blomstrende	Udplantningsplanter	Planteskoleprodukter	Andre væksthusekulturer
	1.000 m ²										
Hele landet 2002	164	484	404	127	18	66	488	2 541	420	112	84
Sjælland og øerne	103	261	213	70	12	27	53	249	109	41	34
Fyns Amt	44	189	155	41	5	27	358	1 586	173	13	32
Jylland	18	34	35	16	1	13	77	707	138	58	18
Hele landet 1999	198	535	394	151	46	88	630	2 526	364	106	88
	antal bedrifter										
Hele landet 2002	25	40	54	63	7	41	136	336	163	53	27
Sjælland og øerne	13	17	27	32	4	18	27	62	53	21	14
Fyns Amt	8	12	14	19	2	12	77	172	52	9	5
Jylland	4	11	13	12	1	11	32	102	58	23	8
Hele landet 1999	31	44	59	76	11	43	182	376	173	47	24

Tabel 5. Samlet væksthuseareal fordelt på arealstørrelse og hovedkultur 2002

	Grøntsager				Snitblomster og snitgrønt		Potteplanter		Andre kulturer		
	Salat	Tomater	Agurker	Andre grøntsager	Roser	Andre blomster	Grønne	Blomstrende	Udplantningsplanter	Planteskoleprodukter	Andre væksthusekulturer
	1.000 m ²										
Hele landet 2002	171	532	422	125	14	52	449	2 549	374	117	103
1.000 – 1.999 m ²	11	8	5	21	-	15	15	26	42	28	1
2.000 – 4.999 m ²	13	11	30	54	14	31	104	301	101	40	35
5.000 – 9.999 m ²	36	38	97	33	-	6	153	604	114	29	25
10.000 – 14.999 m ²	26	40	14	-	-	-	130	343	65	20	8
15.000 – 19.999 m ²	15	-	15	17	-	-	45	286	17	-	-
20.000 m ² og over	70	436	260	-	-	-	-	989	36	-	33

Tabel 6. Produktion (erhvervsavl) af væksthusegrøntsager

	Samlet dyrket areal			Produktion		
	1996	1999	2002	1996	1999	2002
	1.000 m ²			mio. kg		
Salat	152	198	164	1 666	2 340	1 993
Tomater	496	535	484	18 755	21 238	19 696
Agurker	352	394	404	11 520	13 688	14 962
Andre grøntsager	165	151	127	531	...	...

Anm. Omregning fra stk. til kg: salat 6,2 stk./kg og agurk 2,9 stk./kg.

Tabel 7. Antal bedrifter og væksthuseareal efter opvarmning 2002

	Sjælland og øerne	Fyns Amt	Jylland	Hele landet
	antal bedrifter			
Hele arealet uopvarmet	24	15	17	56
Dele af arealet opvarmet	60	43	41	144
Hele arealet opvarmet	98	209	126	433
	1.000 m ²			
Bedrifter uden opvarmning	68	29	35	132
Bedrifter delvis opvarmet				
heraf uopvarmet	102	56	46	203
heraf opvarmet	166	365	126	657
Bedrifter med alt opvarmet	828	2 197	891	3 917

Tabel 8. Væksthusbedrifter fordelt på hovedenergikilde og væksthuseareal 2002

	Hovedenergikilde						I alt
	Fuelolie	Gasolie	Naturgas	Kul og koks	Fjernvarme	Brænde mv.	
	antal bedrifter						
I alt 2002	110	99	72	92	124	11	508
1.000 – 1.999 m ²	13	39	7	12	4	7	82
2.000 – 4.999 m ²	46	49	11	50	31	4	191
5.000 – 9.999 m ²	39	9	19	26	44	-	137
10.000 – 14.999 m ²	9	-	14	2	19	-	44
15.000 – 19.999 m ²	2	1	6	2	12	-	23
20.000 m ² og over	1	1	15	-	14	-	31
I alt 1999	155	153	78	53	125	4	568

Anm. Bedrifter er medregnet, hvis mindst 70 pct. af energiforbruget stammer fra én energikilde. 125 bedrifter i 2002 opfyldte ikke dette kriterium.

Tabel 9. Væksthusbedrifternes forbrug af brændsel fordelt på energikilde 2002

	Brændselstyper						
	Fuelolie	Gasolie	Naturgas fra		Kul og koks	Fjernvarme fra	
			Kraftvarme-anlæg	Naturgasfyr		Fjernvarme-værk	Kraftvarme-anlæg
	tons	m ³	1.000 m ³		tons	1.000 m ³	
Hele landet 2002	28 375	12 711	100 594	15 700	33 230	12 190	2 350
Sjælland og øerne	4 321	7 797	41 448	2 564	3 565	87	1 067
Fyns Amt	15 942	2 856	38 516	10 199	12 179	10 552	931
Jylland	8 112	2 058	20 630	2 937	17 486	1 551	352
Hele landet 1999	54 737	19 948	84 788	8 831	20 850	11 988	3 308
	1.000 GJ						
Hele landet 2002	1 146	456	1 834	629	841	2 044	394
Hele landet 1999	2 211	715	1 546	354	528	2 011	554

Tabel 10. Væksthussektorens energiforbrug fordelt efter arealstørrelse og hovedkultur 2002

	Grøntsager				Snitblomster og snitgrønt		Potteplanter		Andre kulturer		
	Salat	Tomater	Agurker	Andre grøntsager	Roser	Andre blomster	Grønne	Blomstrende	Udplantningsplanter	Planteskoleprodukter	Andre væksthusekulturer
	1.000 GJ										
I alt	115	1 071	701	62	16	46	803	4 696	507	35	117
1.000 – 1.999 m ²	2	3	4	9	-	11	22	28	26	5	5
2.000 – 4.999 m ²	4	16	35	28	13	21	139	418	74	8	27
5.000 – 9.999 m ²	26	91	97	21	-	7	288	1 094	157	15	30
10.000 – 14.999 m ²	23	127	30	-	-	-	256	627	150	7	15
15.000 – 19.999 m ²	22	-	15	-	-	-	82	554	35	-	-
20.000 m ² og over	36	832	513	-	-	-	-	1 933	41	-	29
	GJ										
Energiforbrug pr. m ² opvarmet areal	0,76	2,03	1,83	1,48	1,15	1,20	1,85	1,87	1,52	0,73	1,32

Anm. Det samlede energiforbrug i 2002 er opgjort til 8.170 GJ, mens det i 1999 udgjorde 9.769 GJ, korregeret for metodeændring.

Tabel 11. Væksthusbedrifter og areal efter anvendelse af bekæmpelsesmidler 2002

	Biologisk alene	Kemisk alene	Kombineret	Ingen	I alt
	antal bedrifter				
Hele landet 2002	86	229	318	195	633
Sjælland og øerne	28	70	70	75	182
Fyns Amt	30	95	152	70	267
Jylland	28	64	96	50	184
Hele landet 1999	107	242	361	220	713
	1.000 m ²				
Hele landet 2002	703	1 189	2 749	269	4 909
Sjælland og øerne	381	280	384	119	1 164
Fyns Amt	216	672	1 673	86	2 647
Jylland	105	237	692	64	1 098
Hele landet 1999	552	1 026	3 097	371	5 045

Tabel 12. Bedrifter og areal med recirkulering af vandingsvand fordelt efter væksthuseareal 2002

	Bedrifter med recirkulering			Bedrifter uden recirkulering	
	Areal med recirkulering	Areal uden recirkulering	I alt	Bedrifter	Bedrifter
	1.000 m ²			antal	1.000 m ²
I alt	2 739	612	3 351	316	1 559
1.000 – 1.999 m ²	16	5	21	15	146
2.000 – 4.999 m ²	234	77	311	90	426
5.000 – 9.999 m ²	641	173	814	113	296
10.000 – 14.999 m ²	402	115	517	44	139
15.000 – 19.999 m ²	323	39	362	23	47
20.000 m ² og over	1 122	203	1 325	31	504

Anm. I 1999 var det samlede areal med recirkulering 2.435.000 m² fordelt på 323 bedrifter.

Tabel 13. Væksthussektorens vandforbrug fordelt efter væksthuseareal og hovedkultur 2002

	Grøntsager				Snitblomster og snitgrønt		Potteplanter		Andre kulturer		
	Salat	Tomater	Agurker	Andre grøntsager	Roser	Andre blomster	Grønne	Blomstrende	Udplantningsplanter	Planteskoleprodukter	Andre væksthusekulturer
	1.000 m ³										
I alt 2002	185	553	322	80	7	34	269	1 589	211	148	107
1.000 – 1.999 m ²	1	4	5	19	-	4	14	13	27	29	1
2.000 – 4.999 m ²	6	6	22	33	7	26	51	203	61	54	21
5.000 – 9.999 m ²	31	41	84	13	-	4	89	386	55	27	24
10.000 – 14.999 m ²	15	39	13	-	-	-	84	232	27	39	31
15.000 – 19.999 m ²	100	-	12	15	-	-	31	167	12	-	-
20.000 m ² og over	31	462	186	-	-	-	-	587	30	-	30
I alt 1999	124	662	356	95	24	44	537	1 695	213	153	49
	m ³										
Vandforbrug pr. m ² vandet areal i 2002	1,1	1,0	0,8	0,7	0,4	0,7	0,6	0,6	0,6	1,4	1,0

Anm. Det samlede vandforbrug i 2002 udgør 3.506.000 m³ mod 3.952.000 m³ i 1999.

LANDBRUG 2003:21
Statistiske Efterretninger
ISSN (trykt udgave) 0108-5522
ISSN (elektronisk udgave) 1601-0914
www.dst.dk/efterretninger

Abonnement (internet) for 2003: 380,00 kr.
Abonnement (papir) for 2003: 505,00 kr.
Løssalg: 36,00 kr.
Ekspeditionsgebyr: 30 kr.
Salg hele døgnet: publsalg@dst.dk, tlf. 39 17 30 20 eller www.dst.dk
© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø.
Tryk: Danmarks Statistiks Trykkeri
